

„Õhtuleht“, 8. XII 1944

„Silva“ uuslavastus „Estonias“

Esietendus 7. detsembril 1944.

See oli Imre Kálmáni „Silva“, mis tulvas esimesena „Estonia“ praeguseid ruume opereti-viisidega ja jagas teatrikülastajatele meeleolukaid palu kerge muusa salvest. Oli hea üle aastate jälle kord nautida andeka ungari operetimestri kaunist loomingu, milles kajastub südamlük meloodilisus ja värvikas harmoonia ja mis on ühendatud tegevustikuga, mis toob meile silme ette kapitalistliku ühiskonna seisustevahedest põhjustatud olukordi ja nende lahendamisi.

Kui hooaja alguses julgeti veel kahelda „Estonia“ opereti edaspidises saatuses, siis on nüüd lavastaja Agu Lüüdik oma energia, optimismi ja tubli tööga näidanud, et hea tahe aitab üle ka sealt, kus on palju kaotatud. Agu Lüüdik oli saanud meeldiva leidlikkusega üle lavatehnilisest raskusest, oli liitnud osava lavastajakäega värsked operetijõud küllaltki ühtlaseks ansambliks ja kui äsjane esietendus ei pakkunud kõike veel teatrile omases kunstipärasuses külluses ja täisväärtuslikus viimistluses, siis tõestas see ometi, et „Estonia“ operett võib jätkata häbenematult ja lootusrikkalt oma rada.

Silva Varescuna, esmakordselt säärases kandvas operetiosas, nägimekuulsime Olga Lund i. Ja võib ütelda, et see Silva oli küllaltki nauditav. Pärast tundi küll, nagu oleks näitleja rõhutanud liialt traagilist tundesügavust. Kuid ta üleminekud rõõmust kurbusse ja vastupidi olid siirad, veenvas tõlgituses esitatud ja kohati toredast temperamendist kantud.

Paul Mägi Edvini osas ei suutnud küllaldaselt tundeid sõnadega ühendada. Näitleja mängus oleks tahtnud näha vabamat tõlgitsemist ja mõõdetud sammude asemel sujuvat liikumist.

Endel Pärn Bonina tundis end igati oma sõiduvees. Ta mäng oli antud heas tempos ja intuiitse koomikaga, mis oli nauditav ka siis, kui see oli esitatud tegelikkusest akkord tugevamini.

Komtesz Stasz Sophie Sooääre kehastatuna pakkus rohkem silmale kui kõitis mänguliselt. Tundus, et näitleja oli liialt oma osa küljes kinni, mistõttu ta ei suutnud küllaldaselt oma vastasmängijat kuulata ja ei saavutanud viimasega veenvat kontakti. Kuid üldiselt polnud S. Sooääre debüüt „Estonia“ laval sugugi halb ja nähtust võib järeldada, et näitleja peaks olema suuteline tulevikus enamatki pakkuma.

Agu Lüüdiku vürst Lippart Weylersheim oli esitatud tublisti karrikeerituna ja sobis sellisena hästi kapitalist-

Olga Lund Silva ja P. Mägi Edvini osas

liku ühiskonna tühipalja seisusliku positsiooni hindaja naeruväärse kujuna. Lully Virkhaus eelmise naise Anhilte osas rõhutas vajalise koomikaga oma seisusele kohast väarikust. F. Malmsten oli soojasüdamlik ja aastailt kogenenud Ferri ja Jaan Johanson küllalt vastik oma seisuslike vahesid markeerivas käitumises. Toredu kaju andis oma pisiosas Theo Puks notar Kinina. See kapitalistlikus ühiskonnas mandunud seaduse teener oli joonistatud nii üksikasjaliku karakterisusega, et tahmatult kiskusid pilgud teda eraldama ta napsionalses rollis muust ansamblist.

Näitejuht-assistendina oli F. Malmsten teinud tõhusa töö. Ja kui kooriliikmete etteasteis oleks võinud olla individuaalsete üksikkujude tervikuks sulatamist, siis võib siin noort tüendust arvestades ometi küllalt rahul olla. Tantsud Anna Ekstoni ja Boris Blinoffi seetuna lisasid meeleolu ja kaunistasid lavastuse üldpilti mitte igakord täpselt, kuid siiski rahuldavalt ettekandes.

Lembit Rosa lavapildid olid küllaldaselt osava lavapinna ära kasuta-

misega. Kõrguse rõhutamine andis avarust välisele raamile, mille efekt oli saavutatud vahe-esriiete leidliku rakendamisega ja dekoratsioonide maitseka stiliseeritusega. Natalie Mey kostüümid meeldisid hästi seegi kord.

Publikult üpris soe vastuvõtt. Rohke aplaus tänas tehtud töö eest ja laval oli hili. —sk.

„Silva“ muusika

„Silva“ on ehtne, tujuloov operett, valsimeloodiate ja mustlasmuusikaga. Esikohal on siiski meeleliselt mõnused, lüürilised meloodiad. Need jätavad varju tegevuse loogika. Muusika mõju peitub tugeval määral kontrastil: kerge, rütmikas tantsuliikumine vaheldub romantilis-lüürilise kantileeniga.

Eilsel „Silva“ etendusel oleks tahtnud nagu tunda pisut rohkem meeleolustavat ja liikumisele kutsuvat rütmi. Oleks võinud olla rohkem sädelust ja kerget graatsiat, niihästi orkestrisaates kui ka laulus, samuti ka rohkem hoogu. Ja tantsurütm oleks pidanud nakatama.

Peaosalisena täitis Olga Lund oma lauldava ülesande kooskõlas lavalisega meeldivalt. Vajaka aga jäi tema juures see särtsukas „silvalikkus“. Kui seda saaks anda vähimalt etteastelaulus — aga seda tuleks siis ka laulda hoopis teissuguse temperamendiga. Loomulikult on siin palju orkestrijuhi-temperamendikusest, operetikohasest temperamendikusest. Kui Olga Lund oma lauludes püüdis edasi anda tait elamuste pinget, ei oleks tarvinud see liigselt rahutuks muuta hädelist kandvust. Vahel puudus intonatsioon täpsus, ja oodata võib veel lüüriliste kantileenide veenvust.

Päril ladusalt, kui arvestada noore laulja lavalist vilumatust, täitis oma osa Paul Mägi, tabades vahel laulus hästi opereti stilipeenust. Dramaatiline väljendustähe oli aga veel liiga pinna-

Sophie Sooäär täitis oma laululised ülesanded võrdlemisi korralikult. Ei suutnud ta aga küllaldaselt anda tabavaid kõrgpunkte ja esile tõsta elamusmomente. Häiris ka vahetevahel ta laululine erutus.

F. Malmsten ilmetas oma osa energiliselt ja kindlalt. Ta laulis tõeliste tundustega.

Omal kohal olid ka teised. Ansamblid kõlasid ladusalt. Orkester täitis oma ülesande korralikult. Meeldivat üldmuljet suurendaksid aga rütmiline pingsus ja hoog.

V. T.